

інновацій взаємопов'язаний один з одним, тобто успішна реалізація наступного етапу залежить від виконання попереднього.

Література.

1. Винокуров В.А. Організація стратегічного управління на підприємстві : підручник / В.А. Винокуров. – М. : ЗАТ «Центр економіки та маркетингу», 2006. – 570 с.

2. Тичинський А.В. Управління інноваційною діяльністю компаній: сучасні підходи, алгоритми, досвід / А.В. Тичинський. – Таганрог : Вид-во ТТИЮФУ, 2009. – 189 с.

3. Шинкаренко В.Г., Жарова О.М. Економічна оцінка нововведень на автомобільному транспорті: Учбов. посібник. – Видання 3-є, переробл. та доп. – Х. : ХНАДУ, 2004. – 156 с.

ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ БАНКРУТСТВА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Коренюк А. С., Журавльова А. В., студентки
Науковий керівник: Зудова І. Ю., к.е.н, доцент
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ*

В умовах кризи, яка розгорнулася під впливом суспільно-політичних і фінансових закликів в Україні, на тлі нестійкого податкового законодавства збільшилася кількість вітчизняних підприємств, що мають незадовільний економічний стан та безпосередньо відчувають проблему з платоспроможністю, що нерідко призводить до банкрутства. З цієї причини слід удосконалювати економічні прогнози розвитку підприємств, вивчати зовнішні і внутрішні умови, які негативно впливають на платоспроможність підприємств і створювати економічну антикризову стратегію формування підприємств, які відповідають сучасним умовам.

Поняття банкрутства означає невміння підприємства задовольнити умови кредиторів, а крім того, гарантувати обов'язкові платежі до держбюджету і позабюджетні фонди.

Банкрутство – це один із ключових елементів ринкової економіки й інститут розвинутої системи громадського та торговельного права. Це механізм, який дає можливість уникнути катастрофи та вигідно розпорядитися коштами [1, с. 133].

Експерти розрізняють такі різновиди банкрутства, як: реальне банкрутство (абсолютна неспроможність підприємства відновити в наступний періоді власну економічну стабільність і платоспроможність в силу реальних витрат грошових коштів); технічне банкрутство (викликане значним простроченням дебіторської заборгованості і перевищенням даної заборгованості над кредиторською, а сума активів значно перевершує фінансові зобов'язання); навмисно банкрутство (формування або підвищення керівником або власником компанії його неплатоспроможності, заподіяння фінансової шкоди в особистій зацікавленості або зацікавленості інших персон); фіктивне банкрутство (заздалегідь неправдиве об'явлення підприємством про власну неплатоспроможність з метою впровадження в оману кредиторів з метою отримання від них відстрочки здійснення власних обов'язків або знижки на суми кредиторської заборгованості).

До основних причин банкрутства підприємств у сучасних умовах відносять: політична нестабільність у країні, зменшення купівельної спроможності населення, високий рівень інфляції, нестабільність фінансового та валютного ринків, посилення конкуренції в галузі, криза окремої галузі, сезонні коливання тощо.

Слід підкреслити, що тривогу викликають і матеріальні обставини занепаду, пов'язані, перш за все, з досягненням критичного рівня старіння виробничого капіталу. Подолання цього стану є вкрай складним і важким.

У таблиці 1 показано дослідження кількості справ про відновлення платоспроможності боржників або встановлення їх банкрутом [2].

Таблиця 1 – Дослідження числа справ про відновлення платоспроможності боржників або встановлення їх банкрутом

Показник	Період					
	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік
Кількість справ, закінчених провадженням	10376	7571	5697	3324	2406	2101
Темпи приросту, %	–	-32,9	-33,1	-71,4	-38,1	-14,5
Загальна кількість справ, у яких винесено постанови про визнання банкрутом у звітному періоді	6743	4628	3359	2096	1799	1385
Темпи приросту, %	–	-45,7	-37,8	60,3	-16,5	-29,9

На основі таблиці 1 можна зробити висновок, що у 2016 році кількість справ, завершених провадженням, скоротилася аж до 2101 справи, що менше, ніж у 2015 році, на 14,5 %, а в разі якщо зіставити 2016 рік із 2011 роком, то кількість справ була меншою майже у 4 рази. Загальна кількість справ, у яких, винесені розпорядження про визнання банкрутом, у 2016 році становила 1385 справ, що на 29,9 % менше, ніж у 2015 році, а у порівнянні з 2011 роком число подібних справ менше в 3,8 разів.

Банкрутство вітчизняних підприємств дуже впливає на суспільно-економічний стан країни, так як знижується число робочих місць, збільшується незайнятість, скорочується податкові доходи до бюджету всіх рівнів, збільшується суспільна напруженість. З цієї причини слід конкретно встановлювати причини банкрутства підприємств і вчасно попереджати його появи.

До основних напрямів подолання банкрутства можна віднести:

- проведення фінансової санації підприємства;
- впровадження системи реорганізації підприємства, наприклад, за допомогою злиття або поглинання компанії;
- здійснення реструктуризації підприємства;
- ліквідація підприємства в разі негативного впровадження системи подолання банкрутства.

Комплекс заходів попередження банкрутства передбачає застосування методик прогнозування і визначення ймовірності банкрутства підприємств та своєчасне інформування керівництва про потенційні загрози і ризики.

Таким чином, введення напрямів запобігання та подолання банкрутства підприємства дасть можливість вчасно реагувати на зовнішні та внутрішні чинники погіршення фінансового стану підприємства, знайти вихід з важкого становища і не дозволити повної ліквідації підприємства.

Отже, в результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що на підприємстві треба формувати таку систему, яка б забезпечила своєчасну реакцію на появу кризових явищ на підприємстві і запобігала їх появі у майбутньому. Крім того, слід зазначити, що розглянуті у роботі напрями подолання банкрутства дадуть змогу заздалегідь визначити потенційні загрози та допоможуть стабілізувати діяльність підприємства в кризових умовах та запобігти його банкрутству.

Література.

1. Протопопова Н. А. Облік операцій з припинення діяльності підприємства та відновлення його платоспроможності / Н. А. Протопопова // Держава та регіони. – 2009. – № 5. – С. 132-137.
2. Звіт судів першої інстанції про розгляд господарських справ за 2011 р., 2012 р., 2013 р., 2014 р., 2015 р., 2016 р. (Форма № 1-МС) [Електронний ресурс] // Судова влада України : офіц. веб-портал. – Режим доступу: http://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/.
3. Лановий В. Анатомія кризи української економіки [Електронний ресурс] / В. Лановий // Економічна правда. – Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/publications/2015/06/16/546489/>.

ПІДХОДИ ДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РИНКУ

Каличева Н.Є., к.е.н., доцент

Український державний університет залізничного транспорту

Збільшення рівня конкурентної роботи на зовнішніх та внутрішніх ринках призводить до постійної потреби підприємств у підтримці наявних та завоюванні нових конкурентних переваг, що виливається у зміну орієнтирів стратегічного розвитку в сфері маркетингу, логістики, управління персоналом, якості виготовлення продукції чи надання послуг, що й формує ефективну конкурентну стратегію підприємства.

Проблеми транспортної системи нашої країни та залізничного транспорту, як однієї з основних її складових, потребують комплексного підходу щодо вирішення питань стратегічного розвитку, охоплюючи макро- та мікрорівні регулювання на основі теоретичних та практичних досягнень. Адже постійна динамічність та, інколи, хаотичність бізнес-потоків, зміни у поведінці споживачів та зрушення ринкової структури призводить до постійної потреби підприємства у випередженні рішень щодо формування конкурентних стратегій, що дає їм можливість повністю чи частково уникати економічних ризиків.

Тож, основою стратегічного розвитку підприємств залізничного транспорту мають бути підходи, спрямовані на удосконалення та підтримку конкурентних переваг галузі в залежності від вимог кожного сегменту ринку.